Besluit
Verlenen vergunning

Datum
27 oktober 2026

Zaaknummer
2026-003093

Onderwerp
Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 30

VOF Haalboom
Kade 26
6718 XH EDE

Locatie
Kade 26 te Ede

Activiteit
Het veranderen van een veehouderij

DSO verzoeknummer
2026030302064

Beste meneer/mevrouw [redacted]

Op 3 maart 2026 hebben wij uw aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit op grond van artikel 5.1 lid 1, aanhef en onder e van de Omgevingswet voor de locatie Kade 26 te Ede. Hierbij ontvangt u ons besluit.

Definitief besluit
Wij besluiten:

1. U de aangevraagde omgevingsvergunning voor de activiteit Natura 2000, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e), te verlenen. De vergunning wordt verleend voor de uitbreiding van het aantal te houden vleeskalveren, een vermindering van het aantal zoogkoeien en jongvee, de bouw en het gebruik van een nieuwe stal met luchtwasser en het gebruik van bestaande stallen en plaatsen van een luchtwasser op een bestaande stal zoals weergegeven in bijlage 1 en 3. Deze vergunning treedt in de plaats van de eerder verleende natuurvergunning van 22 januari 2019 met zaaknummer 2018-012218.

2. Dat de beschrijving van het project, in de aanvraag en de bijlagen bij deze beschikking, voor zover deze betrekking heeft op de activiteit en emissiepunten, onderdeel uitmaakt van deze beschikking.
3. De in bijlage 2 bij dit besluit opgenomen voorschriften aan deze vergunning te verbinden.

Meer informatie
Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op gelderland.nl. U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Janine van der Zijl
Teammanager Vergunningverlening

Bijlagen
- Bijlage 1 – Motivering van het besluit
- Bijlage 2 – Voorschriften
- Bijlage 3 – AERIUS-berekeningen
  - Verschilberekening met reductieverplichting (kenmerk RqHN7r2fcP10 d.d. 23 oktober 2026)
  - Beoogde situatie (kenmerk RbjZdigcFUY4 d.d. 23 oktober 2026).
  - Verschilberekening voor de realisatiefase (kenmerk RmSEeXSpxszDd.d. 23 oktober 2026)

Beroep

Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.
Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

BIJLAGE 1 MOTIVERING VAN HET BESLUIT

1 Toelichting

1.1 Leeswijzer

De opbouw van deze toelichting op de vergunning is als volgt:
- Allereerst wordt de *activiteit* omschreven*;*
- dan volgt de *procedure;*
- vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- de beslissing wordt afgesloten met een *conclusie, overige verplichtingen* en de *juridische grondslagen;*
- de *voorschriften* zijn in bijlage 2 opgenomen.

1.2 Omschrijving activiteiten

In de beoogde situatie vindt er een uitbreiding van het aantal te houden vleeskalveren plaats. Om deze uitbreiding te kunnen realiseren wordt er een nieuwe stal gebouwd die wordt voorzien van een chemische luchtwasser. Daarnaast wordt ook op een bestaande stal een chemische luchtwasser geplaatst. Het aantal te houden zoogkoeien en jongvee wordt minder dan in de huidige situatie.

2 Procedure

Op 3 maart 2026 ontvingen wij uw aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit op grond van artikel 5.1 lid 1 sub e van de Omgevingswet en afdeling 11.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De definitie van een Natura 2000-activiteit is volgens de Omgevingswet “een activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied”. De door u beoogde Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. De aanvraag maakt deel uit van deze omgevingsvergunning.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn zijn zienswijzen binnengekomen.

2.1 Afstemming andere provincies

De effecten van stikstofdepositie hebben ook invloed op Natura 2000-gebieden die in andere provincies liggen. Dit besluit is afgestemd met de Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht.

2.2 Flora en Fauna

Dit besluit geldt alleen voor een Natura 2000-activiteit. Het is mogelijk dat u ook een vergunning moet aanvragen voor een flora en fauna-activiteit. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een vergunning nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

2.3 Houtopstanden

Wanneer er houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn in het kader van afdeling 11.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (activiteiten die houtopstanden betreffen) dient hiervoor een kapmelding bij de provincie Gelderland te worden gedaan en moet de houtopstand binnen 3 jaar op dezelfde locatie worden herplant.

3 Beoordelingskader

3.1 Bepalen vergunningplicht

Artikel 5.29, eerste lid, van de Omgevingswet bepaalt dat beoordelingsregels voor de aanvraag van een Natura 2000-activiteit worden gesteld met het oog op de natuurbescherming. Het tweede lid bepaalt dat de beoordelingsregels in ieder geval strekken tot uitvoering van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, en artikel 16 van de Habitatrichtlijn en artikel 9 van de Vogelrichtlijn, in het kader van gebieds- en soortenbescherming.

Op grond van artikel 8.74b, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit alleen verleend als uit de passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de Omgevingswet, de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.
Indien er Natura 2000-gebieden zijn waar de stikstofdepositie in de beoogde situatie boven de kritische depositie grenswaarde (0,00 mol N/ha/j) ligt, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten in de meeste gevallen niet op voorhand uit te sluiten zodat een passende beoordeling is vereist.

In de uitspraak van 18 december 2024[1] heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak een nuancering aangebracht op de vaste rechtspraak van de afdeling over intern salderen. De afdeling heeft aan deze uitspraak een schema beoordelingskader toegevoegd hoe te handelen bij intern salderen.

1. In de voortoets wordt beoordeeld of het project effect heeft op een Natura 2000-gebied.
2. Wanneer significante effecten van het gehele project niet zijn uitgesloten is er vergunningplicht en is er een passende beoordeling nodig.
3. Intern salderen mag als mitigerende maatregel ingezet worden in de passende beoordeling waarbij de verwachte voordelen moeten vaststaan.
4. Wijziging of beëindiging van bestaande situatie moet zijn verzekerd.

[1] ECLI:NL:RVS:2024:4923

5. Additionaliteitsvereiste: salderen mag alleen als de mitigerende maatregel (inzet referentiesituatie) niet ook nodig is om natuur te behouden, herstellen of verslechtering te voorkomen.

3.2 Het additionaliteitsvereiste

Uit vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) volgt dat getoetst moet worden aan het additionaliteitsvereiste bij het inzetten van mitigerende maatregelen. Uit de PAS-uitspraak van 29 mei 2019[2] volgt dat een maatregel die als instandhoudings- of passende maatregel ingezet zou kunnen worden, alleen als mitigerende maatregel bij vergunningverlening ingezet mag worden als het behoud van natuurwaarden is geborgd. Hierbij moet worden gelet op de instandhoudingsdoelstellingen en huidige staat van instandhouding, op basis van bijvoorbeeld natuurdoelanalyses. Of, in het geval dat er een verbeter- of hersteldoelstelling geldt, dat doel ook op andere wijze kan worden gerealiseerd.

Uit een uitspraak van de Afdeling van 28 mei 2025[3] volgt dat de motivering van het additionaliteitsvereiste project-overstijgend is en ziet op de vraag of de nodige instandhoudings- en/of passende maatregelen zullen worden getroffen voor een Natura 2000-gebied, waardoor mitigerende maatregelen die worden getroffen ten behoeve van individuele projecten niet nodig zijn als instandhoudings- of passende maatregel. Daarbij kan er worden gewezen op een plan, programma of pakket van maatregelen waarin gemotiveerd wordt welke instandhoudings-maatregelen en passende maatregelen, die nodig zijn om uitvoering te geven aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn, worden getroffen. In dat plan, programma of pakket van maatregelen kan beleid over het afromen van de omvang van de referentiesituatie in relatie tot bepaalde projecten een rol spelen, evenals beleid over projecten waarvan de omvang van de referentiesituatie niet wordt gebruikt als instandhoudings- of passende maatregel. Op die manier kunnen de instandhoudings- en/of passende maatregelen die individuele initiatiefnemers treffen een rol spelen in de additionaliteitstoets.

3.3 Gelderse beleidsregels

Op 10 februari 2026 hebben de Gedeputeerde Staten van Gelderland beleidsregels salderen vastgesteld. In deze versie is onder andere het onderdeel intern salderen weer opgenomen. Daarnaast wordt het gebruik maken van de referentiesituatie beperkt tot alleen de ruimte die nog structureel in gebruik is of in gebruik genomen kan worden. En er mag slechts 65% van de referentiesituatie worden ingezet bij intern salderen en slechts 35% van de referentiesituatie van een saldogever worden ingezet bij extern salderen als er sprake is van effecten op Natura 2000-gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Deze reductie wordt gezien als een passende maatregel.
In artikel 5 lid 8 zijn ook een aantal uitzonderingen opgenomen wanneer er niet voldaan hoeft te worden aan het verplichte reductiepercentage:

[2] https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@115602/201600614-3-r2/, zie r.o. 13.5 t/m 13.7
[3] Uitspraak 202203354/1/R2 - Raad van State, zie r.o. 19.4 en 19.5

- Als een project met een tijdelijke emissie wordt gemitigeerd met een activiteit die permanent wordt beëindigd.
- Als een project een nieuwe natuurvergunning nodig heeft voor de continuering van de huidige uitvoering van de activiteit.
- Als een project wordt uitgevoerd ten behoeve van het behalen van de doelstellingen van een Natura 2000-gebied.

3.4 Bepalen referentie

De referentiesituatie is de geldende toestemming die, voor zover deze structureel in gebruik is, als mitigerende maatregel wordt ingezet om significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied te voorkomen.
De referentiesituatie wordt bepaald aan de hand van een natuurvergunning, aan de hand van een milieutoestemming die is verleend voor de Europese referentiedatum of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels op de Europese referentiedatum. Als het gaat om een milieutoestemming of een situatie die toegestaan was op grond van algemeen geldende regels dan moet ook worden aangetoond dat de activiteit was toegestaan en feitelijk aanwezig is of nog kan zijn en zonder natuurtoestemming worden hervat. Voor die situaties geldt ook dat als er een situatie later is toegestaan met minder gevolgen voor een Natura 2000-gebied dan in de situatie op de referentiedatum, dan wordt uitgegaan van de situatie met het laagste effect dat de stikstofemissie veroorzaakt.[4]

4 Beoordeling

4.1 Vergunningplicht

In de voortoets mag voor de beoordeling of significante gevolgen zijn uitgesloten, geen vergelijking worden gemaakt van de gevolgen van de bestaande vergunde situatie (exclusief standaardonderdelen) en de gevolgen van het project na wijziging.
Uit de voortoets, waarbij de ingediende AERIUS-berekening van de beoogde situatie (bijlage 3) is beoordeeld, blijkt dat er Natura 2000-gebieden zijn waarop, als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf, depositie van stikstof plaatsvindt wat mogelijk significante effecten heeft op de te beschermen waarden. Hiervoor is een natuurvergunning nodig.

4.2 Effecten stikstof

De AERIUS-berekeningen waarmee de effecten van stikstof worden berekend bevatten een referentiesituatie en een beoogde situatie. Dit betreft berekeningen voor de aanleg- en gebruiksfase. In deze paragraaf geven wij van de referentiesituatie aan hoe wij deze hebben vastgesteld en beschrijven wij de stikstofbronnen. Vervolgens beoordelen we of de mitigerende maatregel (het inzetten van de referentiesituatie) niet ingezet zou moeten worden voor

[4] ECLI:NL:RVS:2013:1891

natuurherstel (additionaliteitsonderbouwing). Ten slotte stellen wij vast of de berekende effecten van stikstof aanleiding geven om de aangevraagde vergunning te verlenen.

4.2.1 Referentiesituatie

Als referentiesituatie geldt de natuurvergunning van 22 januari 2019 met zaaknummer 2018-012218.

Onderstaande tabel is een samenvatting van de referentiesituatie uit de bijgevoegde AERIUS-berekening (bijlage 3). In deze AERIUS-berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 1: Referentiesituatie dierlijke stikstofbronnen

AERIUS bron	Stal	Diersoort/omschrijving	Code/ Nr. systeembeschrijving	Aantal
1	IV	Vleeskalveren <1 jaar, overige huisvestingssystemen.	HA3.100	600
2	II	Vrouwelijk jongvee < 2 jaar, overige huisvestingssystemen.	HA2.100	30
		Zoogkoeien, overige huisvestingssystemen.	HA4.100	50
Overige stikstofbronnen		Stationair draaiende en manoeuvrerende voertuigen, mobiele werktuigen, wegverkeer, cv en koude start.		

Stikstofbronnen anders dan dieren hebben in het verleden nooit expliciet deel uitgemaakt van vergunningen. Voor zover deze stikstofbronnen onmisbaar zijn voor de vergunde activiteiten beschouwen we deze bronnen als impliciet vergund. Daarom is opname van de regel "Overige stikstofbronnen" in de tabellen van de referentiesituatie toegestaan.

Uit de aanvraag en de beoordeling daarvan blijkt dat de referentiesituatie gedeeltelijk niet in gebruik is of in gebruik genomen kan worden. Dat betekent dat dit deel van de referentiesituatie niet mag worden betrokken als mitigerende maatregel. Daarom is in tabel 1 alleen het deel van de referentie opgenomen dat is gerealiseerd en in gebruik genomen.

4.2.2 Aangevraagde situatie

Onderstaande tabel geeft de aangevraagde situatie weer. Dit is een samenvatting van de beoogde situatie uit de bijgevoegde AERIUS-berekening voor de gebruiksfase. In deze berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 2a: Aangevraagde situatie dierlijke stikstofbronnen

AERIUS bron	Stal	Diersoort/omschrijving	Code/ Nr. systeembeschrijving	Aantal
1	IV	Vleeskalveren <1 jaar, chemische luchtwasser 70%.	HA3.100 i.c.m. LW2.5 (OW 2007.05)	612
2	VI	Vleeskalveren <1 jaar, chemische luchtwasser 95%.	HA3.100 i.c.m. LW2.4 (OW 2014.01)	1.224
3	II	Vrouwelijk jongvee < 2 jaar, overige huisvestingssystemen.	HA2.100	10
		Zoogkoeien, overige huisvestingssystemen.	HA4.100	10

Tabel 2b: Aangevraagde situatie andere stikstofbronnen

Bron	Soort/omschrijving	Aantal
Externe transportbewegingen	Licht verkeer Zwaar verkeer	3.200 vervoersbewegingen/jaar 556 vervoersbewegingen/jaar
Interne vervoersbewegingen	Laadschoppen op banden stage-IIIA (30 kW) Diesel	SCR Nee 1.237 l en 365 uur/jaar
	Vrachtauto's (200 kW) Diesel	4.885 l en 250 uur/jaar
	Landbouwtrekker stage-IV (100 kW) Diesel	SCR Ja 3.665 l en 365 uur/jaar
Stationair draaien	Continue emissie	7,5 kg NO_x/jaar
Manoeuvreren op het erf	Licht verkeer Zwaar verkeer	3.200 vervoersbewegingen/jaar 556 vervoersbewegingen/jaar
Koude start	Licht verkeer Zwaar verkeer	800 starts/jaar 56 starts/jaar
Overige stikstofbronnen	CV	3,6 kg NO_x/jaar

In de beoogde situatie wordt gebruik gemaakt van een chemische luchtwasser. Uit meerdere onderzoeken blijkt dat dit type luchtwassers het beoogde rendement haalt, mits ze voldoen aan de eisen van elektronische monitoring en goed onderhouden zijn. Dit zijn verplichtingen die vanuit het Bal gelden.

4.2.3 Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie

Uit de AERIUS-verschilberekening voor de gebruiksfase blijkt dat de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden substantieel wordt verminderd (ten minste 35%) als gevolg van de activiteiten waarvoor een vergunning is aangevraagd

Wij baseren onze besluiten op berekeningen, gemaakt met de meest actuele versie van het rekenprogramma AERIUS Calculator.

U hebt AERIUS-berekeningen aangeleverd die zijn gemaakt met versie 2025.0.1 van AERIUS Calculator. Omdat het rekenhart van AERIUS Calculator sinds de vorige versie niet gewijzigd is en de in te voeren parameters evenmin veranderd zijn, hebben wij nieuwe AERIUS-berekeningen gemaakt door de aangeleverde berekeningen in AERIUS Calculator in te lezen en vervolgens te exporteren. Wij hebben het rekenjaar bij alle situaties op 2026 gezet. Deze exports zijn als bijlagen aan dit besluit toegevoegd.

4.3 Beoordeling onderbouwing additionaliteit

4.3.1 Stikstofdepositie aangevraagd project

De aangevraagde activiteiten leiden tot stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden Veluwe, Binnenveld, Rijntakken en Kolland & Overlangbroek.
Tabel 3 geeft een overzicht van de gebieden waarop het project depositie veroorzaakt en de omvang van de depositie.

Tabel 3: Resultaten AERIUS-berekening aangevraagde situatie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/j)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/j)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/j)
Totaal	34.305,11	6.739,69	34.305,11	0,73	0,00	-

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/j)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/j)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/j)
Veluwe (57)	34.281,54	6.739,69	34.281,54	0,73	0,00	-
Binnenveld (65)	10,06	2.090,39	10,06	0,48	0,00	-
Rijntakken (38)	8,15	1.940,80	8,15	0,11	0,00	-
Kolland & Overlangbroek (81)	5,37	1.996,12	5,37	0,07	0,00	-

De aangevraagde activiteit heeft effect op 20 van de habitattypen die voorkomen in de Natura 2000-gebieden die in tabel 3 genoemd zijn. Uit de natuurdoelanalyses blijkt dat op een deel van deze habitattypen het eindoordeel ‘nee, tenzij’ wordt gegeven.

Daarnaast is er ook effect op 7 leefgebied typen. Uit de natuurdoelanalyses blijkt dat voor een aantal soorten die gebruik maken van deze leefgebied typen het eindoordeel ‘nee, tenzij’ wordt gegeven, omdat de leefgebied typen in het leefgebied van deze soorten zijn aangewezen als stikstofgevoelig. In deze habitattypen en leefgebied typen wordt de KDW overschreden. De natuurdoelanalyse maakt duidelijk dat stikstof daarom een knelpunt is voor deze habitattypen en soorten.
Dit houdt in dat het vastgestelde pakket aan maatregelen niet volstaat om verslechtering tegen te gaan en realisatie van instandhoudingsdoelstellingen mogelijk te maken. In de natuurdoelanalyses is geconcludeerd dat aanvullende emissie- c.q. depositie reducerende maatregelen noodzakelijk zijn voor het behalen van de relevante instandhoudingsdoelstellingen. Zodoende is het noodzakelijk dat aanvullende maatregelen worden getroffen om tot het doelbereik te komen.

4.3.2 Referentiesituatie van het project

Om bovenstaande depositie van de aangevraagde activiteit te mitigeren (om daarmee verslechtering van de kwaliteit van de in paragraaf 4.3.1 genoemde habitats en leefgebieden te voorkomen) gaat de aanvraag uit van intern salderen met de toegestane activiteit op de locatie. Deze toestemming is weergegeven in tabel 1.

4.3.3 Mitigerende maatregel (intern salderen)

Ten aanzien van de habitattypen en -soorten met een ‘nee-tenzij’ eindoordeel valt verslechtering niet uit te sluiten en zijn passende maatregelen nodig om verslechtering van natuurwaarden te voorkomen. De voorwaarden in de beleidsregels salderen zijn opgenomen als passende maatregel (zie paragraaf 3.3 van dit besluit). Om te kunnen voldoen aan de nieuwe beleidsregels dient er een substantiële reductie plaats te vinden. Intern salderen op basis van de beleidsregels leidt ertoe dat stikstofemissie ten gevolge van vergunde activiteiten substantieel wordt gereduceerd. Met deze beleidsregels wordt de dalende lijn van depositie op de omliggende Natura 2000-gebieden Veluwe, Binnenveld, Rijntakken en Kolland & Overlangbroek ingezet, evenals de bijdrage van de depositie aan de landelijke stikstofdeken, zoals opgenomen in de meest actuele versie van het rekenprogramma AERIUS.

4.3.4 Versnellingsaanpak stikstof

De beleidsregels zijn onderdeel van de Gelderse programma aanpak ‘Versnellingsaanpak stikstof’ (hierna: VAS). De VAS is in december 2024 aangekondigd en bestaat uit verschillende onderdelen met onder andere als doel de natuur sterker te maken en wonen en werken vlot te trekken door stikstof te reduceren.
Momenteel zijn er vanuit de VAS verschillende sporen opgepakt:

- Het strokenbeleid: 60-70% reductie van stikstofemissies t.o.v. 2018 in 500 meter stroken rondom de Veluwe, Landgoederen Brummen, Willinks Weust en Bekendelle. In oktober 2026 zullen de maatregelen worden vastgesteld. Tot die tijd geldt het voorbereidingsbesluit, waarin een verbod op alle nieuwe en wijzigingen van stikstof emitterende activiteiten binnen deze gebieden is vastgelegd.

- Beleidsregels salderen: het wegnemen van ruimte die niet structureel in gebruik is of genomen kan worden en verplichting van 35% reductie voor nieuwe ontwikkelingen met effecten op Natura 2000-gebieden waar verslechtering niet kan worden uitgesloten. Dit is dus het beleid over het afromen van de omvang van de referentiesituatie in relatie tot projecten. Omgekeerd geldt dus dat in deze gevallen 65% of minder van de depositie van de referentiesituatie niet wordt gebruikt als instandhoudings- of passende maatregel.
- Bronmaatregelen: Voor de provincie Gelderland geldt dat op grond van wettelijke doelen en vereisten Gelderse agrarische bedrijven gemiddeld 42% ten opzichte van 2018 van de stikstofemissie moet reduceren. Voor bronnen uit de sector industrie geldt een reductiedoel van 38% emissiereductie in 2030 ten opzichte van 2019. Voor mobiliteit en wonen geldt een 25% reductie in 2030 ten opzichte van 2019. Naast het strokenbeleid en de Gebiedsgerichte Aanpak Veluwe zal een combinatie van kortetermijnmaatregelen en een ontwikkelaanpak worden uitgewerkt om de uitstoot van stikstof bij de bron te verminderen.

4.3.5 Andere maatregelen

In zowel de Contourennota[5], het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN)[6] als in de Uitvoeringsagenda GMS is al inzichtelijk gemaakt binnen welk tijdpad de maatregelen worden uitgevoerd, alsmede wat het effect van de maatregelen is. De periode tussen 2021 en 2025 kenmerkte zich als de aanlooptijd van het bovengenoemde maatregelenpakket: er zijn veel maatregelen uitgewerkt en klaargezet om ook daadwerkelijk resultaat te behalen. Echter, door verschillende oorzaken heeft de uitvoering van de geplande maatregelen tot op heden vertraging opgelopen. Met de reeds verstrekte rijksgelden geven wij voortgang aan de onderstaande reeds ingezette maatregelen[7]:

- Vrijwillige aankoop agrarische bedrijven (regelingen omschakeling, gedeeltelijke beëindiging en verplaatsing);
- Stimulering innovatie en modernisering brongerichte maatregelen stalemissies;
- Regeling managementmaatregelen melkveehouders Veluwe;
- Vergroten en vergoeden landschapselementen agrarisch gebied[8];
- Drukfactoren aanpak anders dan stikstof buiten N2000[9].

4.3.6 Natuurherstelmaatregelen

Naast de hiervoor genoemde maatregelen, die gericht zijn op de noodzakelijke reductie van stikstof op de afzienbare termijn, worden er op dit moment ook Natura 2000-herstelmaatregelen getroffen. In de beheerplannen van alle Natura 2000-gebieden is beschreven welke maatregelen het gebied nodig heeft om de instandhoudingsdoelen die zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit van het

[5] Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/16/contourennota-programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering
[6] Raadpleegbaar via de website van de Rijksoverheid: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/12/19/programma-stikstofreductie-en-natuurverbetering-en-nota-van-antwoord
[7] Uitvoeringsagenda GMS 2021-2024
[8] Dit leidt tot vermindering van oppervlakte van landbouwgrond met hoge mestgiften.
[9] Deze maatregelen leiden zelf niet tot reductie van atmosferische stikstofdepositie. Wel kunnen bepaalde (delen van) gebieden door systeemherstel minder gevoelig worden voor stikstof. Deze maatregelen kunnen wel bijdragen aan vermindering van andere stikstofbronnen, zoals met meststoffen belast grond- en oppervlaktewater, mineralisatie van veen en interne eutrofiering.

gebied, te behalen. In de beheerplannen, wordt overigens ook de link gelegd met bredere (natuur)ontwikkelingen. Voor de Natura 2000-gebieden buiten de provincie Gelderland werken de daarvoor bevoegde provincies zelf aan natuurherstelmaatregelen. Voor de Gelderse Natura 2000-gebieden Veluwe, Binnenveld en Rijntakken zijn bijvoorbeeld, ten behoeve van stikstofgevoelige natuurwaarden, de volgende natuurherstel-maatregelen reeds getroffen en/of in uitvoering:

Natura 2000-gebied Veluwe (57)

- Grootschalig bosherstel in historische boscomplexen, herstel en uitbreiding van de eikenstrubbenboscomplexen, herstel van hardhoutooibossen en revitaliseringsmaatregelen;
- Beperken zwijnendruk in oude eikenbossen en regionaal verlagen van de omvang van wilde hoefdierpopulaties;
- Inrichting en omvorming natuur zoals de maatregelpakketten voor duurzame heide, voor stuifzandlandschap, voor herstel van vochtige en natte heidelandschappen, voor jeneverbesstruweel en de aanleg van tijdelijke heideakker;
- Extensivering en aankoppelen van landbouwgrond;
- Opstellen en uitvoeren plannen voor het herstel en behoud van kwetsbare vennen;
- Optimaliseren hydrologisch systeem, tegengaan van verdroging en verbeteren waterkwaliteit ten behoeve van vennen, venen en beken;
- Opheffen versnippering door onder ander de aanleg verbindingen tussen heidegebieden;
- Diverse aanvullend beheermaatregelen zoals exotenbestrijding (Amerikaanse eik, vogelkers, robinia), extra chopperen, inzet van gescheperde begrazing en opslag verwijderen op heide en stuifzand.
- Aanpassen van padenstructuur en gericht beperken van de openstelling van sommige deelgebieden, om verstoring door recreanten te verminderen;
- Maatregelen specifiek gericht op het versterken van leefgebied en soorten;
- Stellen randvoorwaarden aan beheer.

Natura 2000-gebied Rijntakken (38)

- Extra maaien/hooien en afvoeren en nabeweiden ten behoeve van glanshaverhooilanden;
- Afgraven van hoge oeverwallen t.b.v. stroomdalgraslandsoorten;
- Aanpassen van vegetatielegger en extensiveren van beheer t.b.v. uitbreiding en kwaliteitsverbetering van essen-iepenbossen en hardhoutooibossen,
- Uitbreiding en kwaliteitsverbetering ten behoeve van stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden;
- Aanleg plas-drassituaties onder andere ten behoeve van de Watersnip;
- Kwartelkoning vriendelijk natuurbeheer: afspraken maken met beheerders over mozaïekbeheer, laat maaien van hooilandpercelen en/of aangepast begrazingsbeheer;

Voor het in de provincie Utrecht Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek zijn de natuurherstelmaatregelen in het beheerplan 2019-2025 en de natuurdoelanalyse beschreven.

4.4 Nadere toelichting passende maatregelen

In navolging van de Logtsebaan-uitspraak is in de rechtspraak reeds invulling gegeven aan de vraag op welke wijze inzichtelijk gemaakt moet worden of en welke passende maatregelen worden getroffen. Zo moet gemotiveerd worden welke andere maatregelen zijn of zullen worden getroffen, binnen welk tijdpad worden de maatregelen uitgevoerd en wanneer wordt verwacht dat deze effectief zijn. In het onderstaande gaan wij verder in op een aantal concrete passende maatregelen.

4.4.1 LBV (plus)- en MGO-regeling

De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV) is een subsidieregeling voor veehouders die willen stoppen met hun bedrijf of met een locatie van hun bedrijf. Het doel van de regeling is om de stikstofuitstoot vanuit de veehouderij te verlagen, zodat de natuur die daarvoor gevoelig is, kan herstellen. MGO-1 staat voor Maatregel Gerichte Opkoop, eerder MGA-I genoemd. Deze regeling is gericht op de vrijwillige opkoop van piekbelastende veehouderijbedrijven zodat dit bijdraagt aan de verlaging van de depositie van ammoniak op stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. Deze maatregel is gericht op selectieve opkoop van veehouderijbedrijven die een hoge stikstofdepositie veroorzaken op één of meerdere natuurgebieden in de nabijheid van het bedrijf, de zogenoemde piekbelasters. Met deze maatregel wordt uitvoering gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden.
In de uitspraak van de rechtbank Gelderland van 11 april 2024 (ECLI:RBGEL:2024:2061, r.o. 11.1) zet het rechtscollege uiteen op welke wijze we de verwijzing naar de LBV-(plus) regeling kunnen concretiseren. Voor 93 LBV+ en 6 MGO bedrijven is een goedgekeurd intrekkingsverzoek geregistreerd bij de provincie. Voor deze bedrijven kan met redelijke zekerheid worden gesteld dat zij ook gaan beëindigen en de vergunningen verleend zullen worden. Het intrekken van de stikstofruimte van de LBV(+) bedrijven heeft bijgedragen aan de ingezette dalende lijn zoals opgenomen in de laatste rekenversie van het rekenprogramma AERIUS.

Aankomende beëindigings- en verplaatsingsregelingen
Op 18 november 2024 is de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV) kleinere sectoren opengesteld. De LBV kleinere sectoren richt zich op een vijftal diercategorieën die niet onder de LBV(+)-regeling vallen en waarvan de stikstofvracht op of boven een vastgestelde drempelwaarde uitkomt.
Per 6 januari 2025 is verder de Landelijke verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting (Lvvp) opengesteld. Deze regeling is bedoeld voor piekbelasters die hun veehouderij willen verplaatsen naar een locatie in Nederland (of een ander land in de Europese Unie), waarbij de bedrijfsactiviteiten op de nieuwe locatie in Nederland niet onder de aanpak piekbelasting vallen.
Per 6 oktober 2025 is daarnaast de MGB (Maatregel Gerichte Beëindiging) opengesteld. Dit is een vrijwillige beëindigingsregeling vanuit Provincie Gelderland. De regeling is bedoeld voor veehouderijen die in een van de Gelderse Natura 2000-gebieden of daaromheen liggen. Met deze

regeling worden ondernemers met een veehouderij gestimuleerd om volledig of gedeeltelijk te stoppen met hun bedrijf. Hiermee wordt de neerslag van stikstof verminderd in en om Natura 2000-gebieden in Gelderland.

4.4.2 Regeling Circulaire Mestverwerking

Naast maatregelen die leiden tot een lagere emissie uit de stal, zijn er ook maatregelen nodig die leiden tot een lagere input van stikstof via het veevoer en een lagere emissie uit de opslag en aanwending van mest. Via pilots werkt de provincie aan kennisontwikkeling om op die manier de uitstoot van stikstof omlaag te brengen. Verder heeft provincie Gelderland in 2023 een subsidieregeling Circulaire mestverwerking opengesteld. Deze regeling stimuleerde stalaanpassingen en het plaatsen van stikstofstrippers. Beide maatregelen zullen bijdragen aan minder depositie van stikstof op de natuur. In de ante evaluatie van deze regeling is berekend dat via deze openstelling een emissiereductie van 51.000 kg NH_3/jaar wordt bereikt. De emissiereductie door stikstofstrippers zal overigens niet zichtbaar zijn in de stalvergunningen.

Landelijke regelingen mestverwerking

Naast voornoemde regeling Circulaire Mestverwerking zijn er ook een aantal landelijke regelingen die hierop zien: de subsidieregeling Hoogwaardige mestverwerking (HMV) en de Subsidiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv). De HMV is bedoeld voor bedrijven die een hoogwaardige mestverwerkingsinstallatie laten bouwen, zoals een mestvervoerder of een mestverwerkend bedrijf. Door mest centraal te verwerken kan de landelijke uitstoot van ammoniak beperkt worden. De SBV richt zich op veehouderijen die middels maatregelen en aanpassing van stalsystemen hun stikstofuitstoot verminderen.

4.4.3 Kadernota Agrifood

Vanuit de Kadernota Agrifood wordt ingezet op de omschakeling naar een natuur inclusieve (kringloop) landbouw (NIL). Hierdoor vindt minder input van stikstof in de vorm van (kunst)mest plaats. Een lagere aanbreng van deze stikstofbronnen betekent dat er daardoor minder in het water of de natuur terechtkomt. Door de bodem minder intensief te gebruiken draagt NIL bij aan stikstofreductie en aan de doelen voor natuur, landschap, water en bodem. Samen met boeren kijken we gebiedsgericht naar mogelijkheden voor de ontwikkeling voor de vormen van NIL. Voor 10 gebiedsprocessen rondom de Veluwe, Rijntakken en Achterhoek zijn er momenteel voor 39 bedrijven bedrijfsplannen opgesteld voor de omschakeling naar NIL. Vanuit genoemde gebiedsprocessen worden momenteel aanvragen opgesteld om deze bedrijfsplannen uit te voeren. Er is geld voor de uitvoering beschikbaar via de GLB-regeling ‘Samenwerking voor Integrale Gebiedsontwikkeling’, die provincie Gelderland in november 2024 open heeft gesteld.

4.4.4 Conclusie additionaliteit

Op basis van bovenstaande uiteenzetting kan worden geconcludeerd dat:

- In dit besluit wordt, in lijn met de vereiste van zekerheid over de realisatie van maatregelen, concreet en voldoende onderbouwd welke maatregelen worden getroffen

voor de noodzakelijke en aantoonbare reductie van stikstofdepositie op afzienbare termijn ten gunste van de betrokken stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

- De aanvraag is onlosmakelijk verbonden met de inzet van een passende maatregel in de zin van artikel 6, tweede lid van de Habitatrichtlijn, namelijk de toepassing van de beleidsregels salderen. Deze toepassing garandeert een substantiële en feitelijke reductie van de stikstofdepositie als gevolg van de ontwikkeling op locatie Kade 26 te Ede door een directe en onomkeerbare reductie van (ten minste) 35% van de referentiesituatie.
- De beleidsregels salderen hebben als doel om noodzakelijke stikstofreducties mogelijk te maken. De beleidsregels leveren daarmee een directe en aantoonbare bijdrage aan de realisatie van de natuurdoelen door structurele en onomkeerbare stikstofreducties mogelijk te maken, waarmee de herstel- en instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden worden ondersteund.
- De collectieve en gegarandeerde bijdrage van de aanvragen, die moeten feitelijk voldoen aan de beleidsregels salderen, de natuuropgave is relatief zo groot dat deze, ook zonder dat het volledige maatregelpakket inzichtelijk is gemaakt, ruimschoots als ‘passend’ is aan te merken.

4.5 Directe effecten

Naast het beoordeelde effect stikstof kunnen er ook andere effecten mogelijk zijn. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Veluwe is ongeveer 2,7 km.

Gezien de combinatie van de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, de aard van de voorgenomen activiteiten, de tussenliggende aaneengesloten bebouwing en drukke infrastructuur kunnen andere significante effecten op deze gebieden worden uitgesloten. Voor de aanlegfase en de veranderende gebruiksfase zijn er geen significante directe effecten te verwachten.

Wij onderschrijven de conclusies en de daaraan ten grondslag liggende motivering van de stukken zoals bij de aanvraag gevoegd. Wij hebben op basis van deze ecologische beoordeling de zekerheid verkregen dat de aangevraagde activiteit niet leidt tot significante effecten op de instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebied Veluwe.

5 Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen.

5.1 Zienswijze namens Stichting Mobilisation for the Environment te Nijmegen d.d. 22 mei 2026

5.1.1 Zienswijze 1: toename van dieren

Er is sprake van een enorme toename van dieren. Indiener is van mening dat er een afname nodig is van de veestapel om zo de wettelijke doelen van de stikstofreductie in de Omgevingswet te halen.

Reactie
Om stikstofreductie te behalen is het niet per sé noodzakelijk om de veestapel in te krimpen. Door het toepassen van technische maatregelen is het mogelijk om meer dieren te houden en tegelijkertijd stikstofreductie te behalen. Doordat er, naast een reductie door het toepassen van een chemische luchtwasser, ook een reductie plaatsvindt door het toepassen van de beleidsregels salderen in Gelderland plaatsvindt, is het niet noodzakelijk dat de initiatiefnemer minder dieren gaat houden.

5.1.2 Zienswijze 2: ontbreken passende beoordeling

Indiener stelt dat aan het bestreden ontwerpbesluit ten onrechte geen passende beoordeling ten grondslag ligt. Indiener stelt dat op grond van artikel 8.74b, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit alleen verleend als uit de passende beoordeling zoals bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de Ow, de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

Reactie
De passende beoordeling waarnaar verwezen wordt is wel aanwezig bij de aanvraag. De passende beoordeling is toegevoegd aan de aanvraag als document “Toelichting aanvraag Natura 2000-activiteit” en de AERIUS berekeningen. Een passende beoordeling is een vormvrij document en daarmee is het vrij aan de initiatiefnemer om op eigen wijze vorm te geven aan dit document. Alle benodigde documentatie om te komen tot een besluit is bij ons aangeleverd.

5.1.3 Zienswijze 3: wetenschappelijke onderbouwing chemische wasser

Indiener stelt dat het vereist is dat de emissiereductie van de chemische luchtwasser wetenschappelijk zeker is. Een onderbouwing hiervan ontbreekt. Er wordt wel verwezen naar ‘meerdere onderzoeken’ maar dit wordt niet gespecificeerd. Daarnaast wordt er verwezen naar de verplichtingen vanuit het Bal. Indiener stelt dat er ten onrechte niet in de voorschriften is opgenomen hoe er dient te worden bijgestuurd als uit het elektronisch monitoringssysteem zou blijken dat de verwachte rendementen uitblijven.
Bij één van de onderhavige type chemische luchtwasser is de geclaimde reductie-eis bijzonder groot: 95 %. Indiener is van mening dat er geen sprake is van de vereiste zekerheid over dit hoge rendement. Er wordt in het ontwerpbesluit niet verwezen naar de onderzoeken waaruit de werking zou blijken.

Reactie
Van chemische luchtwassers blijkt uit onderzoek dat chemische luchtwassers, mits goed onderhouden, gedimensioneerd en gemonitord, het ammoniakreductierendement behalen. Middels de voorschriften in het Besluit activiteiten leefomgeving voor het in gebruik nemen en houden van chemische luchtwassers wordt het ammoniakreductierendement geborgd.

Daarnaast bestaan er geen rapporten waarin de chemische luchtwassers in twijfel worden getrokken en bestaat er ook nog geen jurisprudentie waarin specifiek de chemische wasser in twijfel wordt getrokken. Wij menen daarom geen reden te zien om aan de werking van de chemische wasser te twijfelen en gaan daarom ook uit van het reductiepercentage wat is vastgesteld. Ook de STAB komt tot de conclusie dat, indien een chemische luchtwasser voldoet aan de bovengenoemde eisen, deze het beoogde rendement haalt.

Uit WUR-rapport 1082 blijkt dat wat betreft de prestatieniveaus van de onderzochte chemische luchtwassers, het reductieniveau niet aantoonbaar afwijkt van het beoogde reductieniveau.

5.1.4 Zienswijze 4: additionaliteitsvereiste

Er wordt in de 'Beoordeling onderbouwing additionaliteit' in het ontwerpbesluit ook genoemd dat het vastgestelde pakket aan maatregelen niet volstaat om verslechtering tegen te gaan en realisatie van instandhoudingsdoelstellingen mogelijk te maken. In 23 van de 29 habitattypen en in 3 van de 7 genoemde leefgebieden is stikstofbelasting een knelpunt. In de natuurdoelanalyses is geconcludeerd dat aanvullende emissie- c. q. depositie reducerende maatregelen noodzakelijk zijn voor het behalen van de relevante instandhoudingsdoelstellingen. Zodoende is het noodzakelijk dat aanvullende maatregelen worden getroffen om tot het doelbereik te komen, overweegt het ontwerpbesluit. De Ecologische Autoriteit formuleert het als harde voorwaarde.

De beantwoording van de vraag of wordt voldaan aan het additionaliteitsvereiste moet verder zijn toegesneden op de instandhoudingsdoelstellingen en de staat van instandhouding van de betrokken Natura 2000-gebieden. De vraag of het behoud van de natuurwaarden is geborgd, dan wel of de verbeter- of hersteldoelstellingen worden gerealiseerd, moet dus op gebiedsniveau worden beantwoord. Als voor het realiseren van de doelstellingen een daling van de huidige stikstofdepositie nodig is, dan moet door uw college inzichtelijk worden gemaakt met welke andere maatregelen dan de inzet van de saldogever van het intern salderen, een daling van de stikstofdepositie voor dit Natura 2000-gebied kan worden gerealiseerd. (Zie ook ECLI:NL:RBNHO:2025:12740, r.o. 12.2.) Het bestreden ontwerpbesluit voldoet hier niet aan. Om aan dit criterium te voldoen is een ecologische beoordeling nodig. Uw ontwerpbesluit bevat een dergelijke ecologische beoordeling niet.

Er worden wel andere maatregelen genoemd maar er wordt daarbij ook onvoldoende uitgewerkt welke daling noodzakelijk is en binnen welke termijn deze daling wordt gerealiseerd.
Het besluit is gezien het voorgaande gebrekkig gemotiveerd omdat niet wordt uiteengezet welke daling van stikstofdepositie noodzakelijk is om de (dreigende) verslechtering in het Natura 2000-gebieden tegen te gaan. Daarnaast is de noodzakelijke daling niet uitgewerkt, en er kan dus ook nooit worden aangetoond dat de aangedragen maatregelen voldoende zijn.

Reactie
De stelling van indiener berust op een verkeerde veronderstelling over de dragende motivering van onderhavig besluit. De genoemde sectorale bronmaatregelen, (zoals de reductiedoelstellingen van gemiddeld 42% voor de landbouw en 38% voor de industrie in 2030, zijn in de considerans van dit besluit uitsluitend beschreven als achtergrondcontext van het bredere provinciale stikstofbeleid (VAS).
Voor de verlening van deze omgevingsvergunning wordt geen beroep gedaan op de toekomstige reductieresultaten van deze algemene bronmaatregelen of de ontwikkelaanpak om de stikstofuitstoot van dít specifieke project goed te maken. Er is immers geen sprake van het toekennen van zogeheten ontwikkelruimte die gefinancierd of gecompenseerd zou worden door toekomstige dalingen uit andere sectoren zoals destijds onder het PAS gebeurde.

De vereiste zekerheid dat het project geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden veroorzaakt, komt rechtstreeks van de aan de inrichting zelf verbonden mitigerende maatregelen en de toepassing van de Beleidsregels salderen Gelderland:

- Fysieke en directe bronmaatregel
  De initiatiefnemer realiseert zélf een directe emissiereductie door het plaatsen van luchtwassers op zowel de nieuw te bouwen stal als de bestaande stal.
- Onomkeerbare afroming van 35%
  Conform artikel 5, achtste lid, onder a, van de Beleidsregels salderen wordt bij dit project maximaal 65% van de feitelijk aanwezige referentiesituatie benut. De resterende 35% aan vergunde stikstofruimte wordt definitief en onomkeerbaar aan de markt en de vergunde situatie onttrokken en komt ten goede aan de natuur.
- Directe depositiedaling
  Uit de AERIUS-verschilberekening blijkt dat de stikstofdepositie als direct gevolg van deze fysieke ingreep en vergunningwijziging op alle betrokken overbelaste stikstofgevoelige habitats per saldo substantieel afneemt (met ten hoogste 0,22 mol N/ha/j).

Voor zover de bronmaatregelen onderdeel uitmaken van de programmatische additionaliteitstoetsing, mogen wij als bevoegd gezag beleid hanteren waarin de omvang van de referentiesituatie bij individuele projecten wordt afgeroomd.
Nu de saldering bij dít project direct gepaard gaat met een afroming van 35% ten gunste van de natuur, draagt de vergunninghouder zelf feitelijk en onomkeerbaar bij aan de daling van de stikstofbelasting. Of de overige, sectorbrede bronmaatregelen van de provincie voor 2030 al dan niet tijdig hun volledige effect sorteren, doet aan de direct optredende emissiewinst van dit specifieke besluit dan ook niet af

5.1.5 Zienswijze 5: aangevoerde maatregelen onvoldoende zeker

Indiener stelt dat in het ontwerpbesluit geen onderbouwing is overgelegd waaruit blijkt welke daling noodzakelijk is, binnen welke termijn en wat het verwachte effect is van de maatregelen voor

het betreffende Natura 2000-gebied (Logtsebaan-criterium). Onduidelijk is binnen welk tijdpad de maatregelen worden uitgevoerd en wanneer verwacht wordt dat deze effect zullen hebben. Indiener verwijst naar de Statenbrief d.d. 24 februari 2026 waaruit zou blijken dat ook de landsadvocaat van mening is dat er meer zekerheid moet zijn over de effectiviteit/rekenkundige onderbouwing van de maatregelen.
In het bestreden besluit worden verschillende maatregelen genoemd naast de Gelderse beleidsregels zoals het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN), natuurherstelmaatregelen,), LBV en LBV+ en de Maatregel Gerichte Opkoop (MGO), Reguliere Circulaire Mestverwerking en Kadernota Agrifood. Van de versnellingsaanpak stikstof en deze aanvullende maatregelen zou onvoldoende duidelijk zijn wat hun effect is, en/of wanneer dit effect wordt bereikt.

Deze maatregelen voldoen niet aan het additionaliteitsvereiste omdat niet duidelijk wordt wat noodzakelijk is en in hoeverre deze maatregelen bijdragen aan het tegengaan van de verslechtering van de betreffende Natura 2000-gebieden ‘De Veluwe’ en ‘Binnenveld’.

De natuurherstelmaatregelen in het ontwerpbesluit zijn geen maatregelen die zien op het reduceren van stikstofdepositie en kunnen dan ook niet worden betrokken in de vraag of intrekking van een natuurvergunning nodig is als passende maatregel. Hier kan dan ook niet naar worden verwezen als het gaat om het treffen van passende maatregelen.

Er wordt in het ontwerpbesluit verwezen naar de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV) en de Maatregel Gerichte opkoop (MGO).
Indiener stelt dat niet duidelijk wat het verdere effect is van de maatregelen zoals de LBV regeling en de MGO. Indiener is van mening dat de effecten vanaf 2025 verder onvoldoende vaststaan, omdat deze bedrijven nog geen intrekkingsverzoek hebben ingediend. Uit de updates van het RVO blijkt dat er zich inmiddels veel mensen hebben teruggetrokken.

Indiener stelt dat zowel de provinciale als landelijke regelingen voor mestverwerking (waaronder stikstofstrippers) alsmede de initiatieven uit de Kadernota Agrifood (natuurinclusieve landbouw) nog in een pilot-, verkenning- of aanloopfase bevinden. Het daadwerkelijke reductie effect en het tijdpad zijn niet wetenschappelijk vastgesteld en ook niet gekoppeld aan de betrokken Natura 2000-gebieden.
Indiener stelt dat het genoemde maatregelenpakket niet aan de eisen van artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn. Het ontwerpbesluit bevat geen toereikende ecologische beoordeling, gaat uit van onderschatte emissies en steunt op maatregelen waarvan effect, omvang en tijdpad onvoldoende zeker zijn. Daarom kan indiener zich niet verenigen met de conclusie.

Reactie

Opkoop- en beëindigingsregelingen hebben inderdaad een vrijwillig karakter en kan vooraf niet met zekerheid gesteld worden welke individuele agrarische bedrijven daadwerkelijk gebruik zullen maken van deze regelingen.
Op grond van vaste jurisprudentie van de Afdeling mag geen rekening worden gehouden met stikstofreductie waarvan de uitvoering ten tijde van het besluit nog onzeker is. In het maatregelenpakket wordt dan ook niet vooruitgelopen op hypothetische resultaten van vrijwillige regelingen. Er wordt pas stikstofwinst toegekend of administratief vastgelegd op het moment dat een deelnemend bedrijf daadwerkelijk en onherroepelijk:

- de overeenkomst tot bedrijfsbeëindiging/aankoop heeft ondertekend;
- de vigerende natuur- en/of milieuvergunning definitief (gedeeltelijk) heeft laten intrekken;
- de productierechten/stikstofrechten definitief zijn doorgehaald of overgedragen.

Pas wanneer deze stappen zijn doorlopen, staat de reductie juridisch en feitelijk vast en is hervatting van de emissie uitgesloten. De vrijwilligheid ziet uitsluitend op de *toetreding* tot de regeling, niet op de *uitvoering en borging* ervan zodra de overeenkomst en intrekking een feit zijn. Voor de gehele LBV-regeling zijn in Gelderland (stand per 8 september 2026) inmiddels 282 aanvragen ingediend, waarvan er op 245 een definitief intrekkingsbesluit is genomen en er nog 27 in behandeling zijn.

Voor zover het maatregelenpakket dient ter verbetering van de staat van instandhouding van de stikstofgevoelige habitats binnen het Natura 2000-gebied, geldt dat de voortgang van de vrijwillige regelingen nauwgezet wordt gemonitord. Mocht uit de periodieke monitoring blijken dat de animo onder agrarische ondernemers achterblijft bij de prognoses en de beoogde reductiedoelen daardoor niet tijdig worden gerealiseerd, dan verplicht de systematiek van het pakket het bevoegd gezag tot actieve bijsturing. Dit kan bestaan uit het verruimen van voorwaarden, het inzetten van flankerend beleid of het activeren van alternatieve (al dan niet dwingender) maatregelen.
Nu uitsluitend reeds gerealiseerde en juridisch geborgde beëindigingen worden meegerekend en er een sluitend monitorings- en bijsturingsmechanisme van kracht is, berust de onderbouwing niet op onzekere aannames.

Dat natuurherstelmaatregelen niet leiden tot 'stikstofreductie', miskent de specifieke functie van deze maatregelen binnen het wettelijke stelsel van de Habitatrichtlijn en de Omgevingswet. Natuurherstelmaatregelen hebben niet primair als doel om stikstofuitstoot aan de bron te verminderen, maar zijn gericht op het herstel van de ecologische condities, bodemgesteldheid, hydrologie en de weerbaarheid van de stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden. Zoals de Afdeling in haar uitspraak van 21 januari 2026 heeft geoordeeld, spelen de effecten van herstelmaatregelen een zelfstandige rol bij het ecologisch in kaart brengen van de staat van de natuurwaarden. Door het uitvoeren van herstelmaatregelen wordt het ecosysteem robuuster, waardoor overbelaste habitats een stikstofbelasting beter kunnen verdragen. Voor de verlening van deze omgevingsvergunning wordt overigens niet geleund op het toekomstige succes van natuurherstelmaatregelen om een toename van stikstofemissie te compenseren. Het project leidt

door de toepassing van chemische luchtwassers en de afroming van 35% op de vigerende referentiesituatie immers per saldo tot een feitelijke en structurele afname van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden ten opzichte van de feitelijk aanwezige vergunde situatie.

5.2 Zienswijzen Stichting Milieuwerkgroepen Ede te Ede d.d. 19 mei 2026

5.2.1 Zienswijze 1: Onduidelijkheid stallen

Indiener stelt dat uit de toelichting noch de ontwerpvergunning blijkt welke stal wordt gebouwd (IV of VI). Doordat de tekening niet aansluit op de toelichting en de ontwerpvergunning is dus onduidelijk wat voor welke stal geldt. Zo heeft stal VI in de referentiesituatie al een (biologisch)luchtwasser, terwijl volgens de ontwerpvergunning voor deze stal een chemisch luchtwasser is opgevoerd. Als stal VI en stal D dezelfde stal zijn, betekent dit dan dat de natuurvergunning uit 2019 naast de beoogde vergunning blijft bestaan zolang de bestaande luchtwasser niet wordt vervangen, omdat u voornemens bent de vergunning uit 2019 alleen in te trekken zodra uitvoering wordt gegeven aan alle aangevraagde veranderingen, waaronder het plaatsen van ‘een luchtwasser op een bestaande stal’? De bestaande luchtwasser kan onbeperkt in gebruik blijven en dus kunnen beide natuurvergunningen naast elkaar blijven bestaan, hetgeen rechtsonzekerheid met zich meebrengt.

Reactie

Uit de vergelijking van de berekening met de tekening blijkt dat stal IV overeenkomt met stal C en stal VI met stal D. Stal VI in de vergunning van 22 januari 2019, de stal met 1.200 vleeskalveren voorzien van biologische wasser) is destijds weliswaar vergund, maar nooit feitelijk gerealiseerd. Omdat de capaciteit langer dan drie jaar na verlening niet is opgericht en benut, is deze stal op grond van artikel 5, eerste lid, van de Beleidsregels salderen Gelderland aangemerkt als structureel buiten gebruik. Deze stikstofruimte is dan ook volledig geschrapt uit de referentiesituatie en is ook niet ingezet voor intern salderen. De feitelijke referentie bestaat uitsluitend uit de gerealiseerde stallen IV en II.
Er kunnen geen twee natuurvergunningen naast elkaar bestaan. Op het moment dat de initiatiefnemer de activiteiten van de oude vergunning voortzet, is hij in overtreding van zijn nieuwe vergunning.

Er bestaat geen onduidelijkheid over welke stal gebouwd wordt en welke techniek wordt toegepast:

- Uit de aanvraag, de situatietekening en de AERIUS-berekeningen blijkt dat stal IV op de situatietekening is aangeduid als stal C, de nieuw te bouwen vleeskalverenstal, voorzien van een chemische luchtwasser met 95% reductie, BWL 2007.05/ LW2.5.
- Stal VI betreft de op de situatietekening aangeduide stal D. Dit is de bestaande stal, die wordt voorzien van een chemische luchtwasser met 70% reductie, BWL 2014.01./ LW2.4.
- Stal II betreft de overige bestaande huisvesting voor vrouwelijk jongvee en zoogkoeien.

Aanpassing dictum ten aanzien van de intrekking van de oude vergunning

Indiener merkt terecht op dat de formulering onder beslispunt 2 en 3 in het ontwerpbesluit („intrekken zodra uitvoering is gegeven aan…") kan leiden tot rechtsonzekerheid over de geldingsduur van de vigerende vergunning uit 2019 en het moment van beëindiging van de oude exploitatie.
Naar aanleiding van de zienswijze hebben wij het dictum aangepast. De beslispunten 2 en 3 zijn verwijderd. Er is geen sprake meer van een voorwaardelijke of uitgestelde intrekking van de vergunning uit 2019. Deze omgevingsvergunning voor de Natura 2000-activiteit is verleend voor de gehele inrichting en treedt direct in de plaats van de vergunning van 22 januari 2019 (zaaknummer 2018-012218). De eerdere natuurtoestemming is hiermee bij het onherroepelijk worden van dit besluit definitief vervallen en kan niet meer herleven.
Twee verschillende natuurvergunningen kunnen niet naast elkaar bestaan: vanaf de inwerkingtreding van dit besluit mag uitsluitend nog gehandeld worden overeenkomstig de voorschriften en stalsystemen zoals vergund in onderhavig besluit. Het voortzetten van de bedrijfsvoering zonder dat wordt voldaan aan de nieuwe situatie levert een overtreding op waartegen handhavend kan worden opgetreden.

5.2.2 Zienswijze 2: onduidelijkheid luchtwassystemen

Indiener stelt dat het onduidelijk is waarom voor twee verschillende luchtwassers met verschillende emissiereductiepercentages (95% en 70%) is gekozen. Tevens betwist indiener de werking van de luchtwassers.

Reactie

Wij beslissen op een aanvraag zoals deze door de initiatiefnemer is ingediend. Het staat een initiatiefnemer vanuit bedrijfseconomische, technische of andere overwegingen vrij om te bepalen welke stalsystemen en nageschakelde technieken worden toegepast, mits deze technieken zijn toegelaten, voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en doen wat ze moeten doen. De keuze van de luchtwasser is geen wettelijk toetsingsgrond in het natuurspoor.

Voor wat betreft de werking en het rendement van de chemische luchtwassers verwijzen wij naar de reactie op zienswijze 3 van de MOB.

5.2.3 Zienswijze 3: intern salderen opgenomen als passende maatregel

Volgens de ontwerpvergunning zijn voorwaarden in de beleidsregels salderen opgenomen om als passende maatregel intern salderen mogelijk te maken. Dit is onjuist.
In de voorschriften bij de ontwerpvergunning ontbreken die voorwaarden. Zelfs als kan worden volstaan met de enkele benoeming van de beleidsregel salderen in paragraaf 3.3 van de ontwerpvergunning, dan is dit onvoldoende om intern te mogen salderen, omdat indiener de geldigheid van die beleidsregels salderen betwist. De hierin genoemde maatregelen betreffen (deels) toekomstige maatregelen, althans maatregelen waarvan het effect pas in de toekomst zal blijken, hetgeen lijkt op de (niet meer toegestane) oude PAS regeling.

Reactie
Het verschil tussen de huidige maatregelen en de PAS regeling is dat onder de PAS stikstofdepositieruimte vooraf toebedeeld werd voor nieuwe economische ontwikkelingen (toenames) op basis van de verwachting dat toekomstige autonome dalingen of natuurherstelmaatregelen op termijn een positief effect zouden sorteren.
In dit besluit wordt geen beroep gedaan op toekomstige, hypothetische natuurmaatregelen om een emissietoename toe te staan. Er is immers sprake van een directe, aan de inrichting zelf gekoppelde en fysiek afdwingbare bronmaatregel namelijk chemische luchtwassers en roomt daarnaast de feitelijk aanwezige en vergunde emissie met ten minste 35% af.
Deze emissiedaling en de vermindering van stikstofdepositie vinden direct plaats op het moment dat de vergunning in gebruik wordt genomen. De voordelen van deze mitigerende maatregel staan daarom wetenschappelijk en feitelijk vast op het moment van vergunningverlening. Dit is conform de eisen die de Afdeling op 18 december 2024 in de Rendac uitspraak aan intern salderen in een passende beoordeling heeft gesteld.

5.2.4 Zienswijze 4: strokenbeleid

Hoewel een voorbereidingsbesluit geldt, zijn de maatregelen vooralsnog onzeker. Indiener vreest dat alsnog wordt gekozen voor smallere stroken of dat helemaal wordt afgezien van de stroken. Zolang deze onzekerheid bestaat wordt er ten onrechte vanuit gegaan, dat het strokenbeleid tot stikstofreductie leidt.

Reactie
Binnen de provincie Gelderland wordt de noodzaak van het reduceren van stikstofuitstoot gezien. Op 23 september 2026 is de wijziging van de omgevingsverordening Gelderland 2025-2026 vastgesteld door provinciale staten. In de omgevingsverordening is het stikstofreductiegebied vastgesteld.

5.2.5 Zienswijze 5: beleidsregels salderen

Indiener stelt dat in paragraaf 3.3 van de ontwerpvergunning wordt toegelicht dat het afromen niet alleen betrekking heeft op ruimte die nog structureel in gebruik is, maar ook op ruimte die in gebruik genomen kan worden. Dit wijkt af van artikel 5 lid 1 van de beleidsregels, waarin onder meer bepaald is dat de referentiesituatie niet wordt ingezet voor zover de referentiesituatie meer dan drie jaar na het verkrijgen van de laatst geldende natuurtoestemming nog niet volledig is gerealiseerd. In dit geval is de referentiesituatie van 2019, dus is het meer dan drie jaar geleden dat stal C niet is gerealiseerd. De natuurvergunning uit 2019 zou volgens de beleidsregels dus niet als referentiesituatie mogen worden ingezet ten behoeve van intern salderen. Dit wordt in de ontwerpvergunning ten onrechte miskend.

Verder kennen de beleidsregels salderen ruime uitzonderingsmogelijkheden op de afroming, onder andere bij continuering van een activiteit waarvoor wel een nieuwe natuurvergunning nodig is, wat dus een zeer ruime uitzondering is. Daadwerkelijke reductie is hierdoor onzeker, zodat indiener

betwist dat deze reductie gezien kan worden als passende maatregel (paragraaf 3.3 ontwerpvergunning).

Reactie
Uit de toelichting blijkt, dat het niet gebruiken van de referentiesituatie als deze drie jaar na de laatste natuurvergunning niet volledig in gebruik genomen is, genuanceerder ligt dan het niet gebruiken van de hele vergunning als referentie. Uit de toelichting valt namelijk op te maken dat het gaat om het deel dat structureel buiten gebruik is wat niet mee mag tellen. Bij dit besluit is, zoals gemotiveerd bij zienswijze 1, om deze reden de ruimte van stal C niet meegenomen in de berekening.

5.2.6 Zienswijze 6: bronmaatregelen

Indiener stelt dat de doelen zien op de (verre) toekomst en bieden geen zekerheid dat de doelen (ooit) zullen worden gehaald. Bovendien gaat het slechts om een "ontwikkelaanpak" die nog moet worden uitgewerkt. Deze 'maatregel' is te onzeker om als maatregel te kunnen kwalificeren.

Reactie
Voor wat betreft de motivering ten aanzien van de bronmaatregelen en de zekerheid van stikstofreductie verwijzen wij naar de reactie op de zienswijze 4 van de MOB.

5.2.7 Zienswijze 7: andere maatregelen

Indiener stelt dat er geen zicht is op daadwerkelijke uitvoering van het maatregelenpakket, laat staan dat er merkbare effecten zijn. Het gaat ook om vrijwillige (aankoop agrarische bedrijven) en niet direct tot stikstofreductie leidende maatregelen, zodat indiener niet inziet hoe deze 'andere maatregelen' als maatregel kunnen kwalificeren. Het is (nagenoeg) volledig afhankelijk van de medewerking van agrarische bedrijven, en dan nog moeten de effecten ervan worden afgewacht. Vaststaat dat structurele stilstofreductie niet kan worden aangetoond.

Reactie
Voor wat betreft de daadwerkelijke uitvoering en borging van de opkoop- en beëindigingsregelingen verwijzen wij naar de reactie op zienswijze 5 van MOB hiervoor.

5.2.8 Zienswijze 8: Natuurbeschermingsmaatregelen

Indiener wijst erop dat, in ieder geval voor wat betreft de Veluwe, de genoemde maatregelen slechts beleidsvoornemens zijn. Voor zover indiener bekend, is de enige maatregel die is uitgevoerd de recreatie zonering. In de praktijk is echter al gebleken dat die zonering onvoldoende werkt als die niet in het omgevingsplan is vastgelegd. Ook deze 'natuurherstelmaatregelen' zijn dus geen maatregelen, omdat onduidelijk is of -en in hoeverre- ze uitgevoerd (kunnen) worden. Indiener wijst erop dat het bijvoorbeeld de vraag is of -en hoeveel- geld daarvoor op de begroting staat, en ook de vraag wie, wanneer en hoe het beleidsvoornemen uitvoert. Wie is daarin bijvoorbeeld verantwoordelijk. Een grote hoeveelheid vragen en dus onzekerheden.

Indiener wijst er verder op, dat natuurdoelanalyses alleen aangeven wat er nodig is, niet dat aan deze behoeften tegemoet gaat worden gekomen en al helemaal niet wanneer. Hier is wordt geen enkele zekerheid over geboden, zodat geen sprake is van stikstofreductie.

Reactie
Voor wat betreft de functie en juridische status van natuurherstelmaatregelen en de uitspraak van de Afdeling van 21 januari 2026 verwijzen wij naar de reactie op zienswijze 5 van MOB hiervoor.

Maatregelen zijn niet slechts abstracte beleidsvoornemens zonder financiering of verantwoordelijkheid.
De in paragraaf 4.3.2 van het besluit opgesomde herstelmaatregelen vloeien rechtstreeks voort uit het vastgestelde Natura 2000-beheerplan voor de Veluwe. Op grond van de Omgevingswet rust op het bevoegd gezag en de betrokken terreinbeherende organisaties (zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Geldersch Landschap & Kasteelen) de publiekrechtelijke taak om dit beheerplan uit te voeren.
De uitvoering van de beheermaatregelen waaronder bosherstel, revitalisering van eikenstrubben, bestrijding van exoten, het tegengaan van verdroging via hydrologisch herstel en actieve heide inrichting is operationeel belegd en wordt gefinancierd via het provinciaal Uitvoeringsprogramma Natuur en de reeds toegekende en operationele rijks- en provinciale middelen (o.a. via het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering, PSN). Dit betreft lopende beheerpraktijken en projecten die al in uitvoering zijn of contractueel zijn vastgelegd, en geen vrijblijvende denkrichtingen.
Recreatiezonering is in de praktijk weerbarstig maar doet niets af aan het feit dat zonering en het afsluiten van kwetsbare deelgebieden ten behoeve van rust voor fauna reeds feitelijk wordt toegepast door terreinbeheerders op de Veluwe.

Voor de verlening van deze omgevingsvergunning wordt niet geleund op het toekomstige succes van natuurherstelmaatregelen om een toename van stikstofemissie te compenseren.
Het project op locatie Kade 26 te Ede leidt door de toepassing van goed werkende chemische luchtwassers en de onomkeerbare afroming van 35% op de vigerende referentiesituatie immers tot een feitelijke en structurele afname van de stikstofemissie en -depositie op de Natura 2000-gebieden ten opzichte van de feitelijk aanwezige vergunde situatie.
Omdat de activiteit per saldo leidt tot een afname van stikstofbelasting op de Veluwe en het Binnenveld, is de instandhouding van de natuurwaarden gewaarborgd en hoeft voor de vergunbaarheid van dit specifieke project geen voorschot te worden genomen op toekomstige resultaten van terreinherstelmaatregelen.

5.2.9 Zienswijze 9: passende maatregelen
Indiener wijst erop, dat van de 93 beweerdelijk goedgekeurde intrekkingsverzoeken met betrekking tot de LBV (plus)- en MGO-regeling tot op heden slechts 35 omgevingsvergunningen N2000-activiteit zijn gepubliceerd waarbij toestemming werd gegeven op basis van LBV Plus voor nieuwe

activiteiten, zoals woningbouw, op basis van een beëindigingsregeling. Voor de (redelijke) zekerheid dat die bedrijven ook gaan beëindigen en de vergunningen verleend zullen worden ontbreekt aldus een deugdelijke motivering.
Voorts is de MGB slechts een vrijwillige beëindigingsregel waarvan uit de ontwerpvergunning niet blijkt in hoeverre er gebruik van is gemaakt, zodat ook hiervan onzeker is of daadwerkelijk sprake is (of zal worden) van vermindering van stikstofneerslag.

Regeling Circulaire Mestverwerking: dit betreft nog maar de pilotfase. Vermindering van uitstoot van stikstof staat nog niet vast. Geen zekerheid.

Kadernota Agrifood: nog maar in de fase van gebiedsgericht kijken naar mogelijkheden voor de ontwikkeling van vormen van natuur inclusieve landbouw. Niet concreet, geen zekerheid.

Reactie

Voor de gehele LBV regeling zijn in Gelderland reeds 282 aanvragen ingediend, waarvan er op 245 een definitief besluit is genomen en er nog 27 in behandeling zijn. Niet alle bedrijven die meedoen met de LBV hebben een vergunning aangevraagd voor een nieuwe activiteit, voor een deel is enkel de bestaande natuurvergunning ingetrokken. Daarnaast zijn er ook bedrijven die geen natuurtoestemming hadden maar wel volledig zijn gestopt. De in de zienswijze genoemde aantallen geven dus een vertekend beeld van de daadwerkelijke situatie.

De provinciale subsidieregeling Circulaire Mestverwerking (opengesteld in 2023) richt zich niet uitsluitend op kennisontwikkeling, maar juist op concrete brongerichte stalaanpassingen en de fysieke installatie van stikstofstrippers. In de ante-evaluatie van de openstelling is berekend dat met de reeds toegekende en gerealiseerde projecten een structurele emissiereductie van 51.000 kg NH_3 per jaar wordt behaald. Dit betreft een directe vermindering van stikstofuitstoot

Belangrijker is dat de effecten van deze mestverwerkingsregeling niet zijn ingezet om een eventuele toename van stikstofdepositie van het project aan de Kade 26 te Ede te compenseren of mogelijk te maken. Zoals uiteengezet leidt het onderhavige project door de plaatsing van gecertificeerde chemische luchtwassers en de toepassing van de verplichte 35% afroming op de feitelijke referentiesituatie per saldo zélf tot een substantiële en onomkeerbare depositiedaling op de betrokken Natura 2000-gebieden. De zogenoemde pilots en subsidieregelingen dragen bij aan de algemene neerwaartse trend van de achtergronddepositie, maar de verlening van deze omgevingsvergunning is daar voor wat betreft de vereiste zekerheid niet van afhankelijk

Het stimuleren van natuurinclusieve (kringloop)landbouw bevindt zich inmiddels voorbij de abstracte verkenningsfase. Binnen de 10 vastgestelde gebiedsprocessen rondom onder meer de Veluwe en de Rijntakken zijn voor 39 agrarische bedrijven concrete, getoetste bedrijfsplannen opgesteld gericht op extensivering, minder mest- en stikstofaanvoer en bodemverbetering. Voor de

feitelijke realisatie en uitvoering van deze plannen is financiële dekking beschikbaar via de in november 2024 opengestelde GLB-regeling *Samenwerking voor Integrale Gebiedsontwikkeling*.

De maatregelen en gebiedsprocessen uit de Kadernota Agrifood maken deel uit van de bredere provinciale beleidscontext om de transitie in het landelijk gebied te stimuleren en stikstofdruk integraal te verminderen. Het besluit voor de locatie Kade 26 te Ede steunt echter op de aan het bedrijf zélf verbonden mitigerende maatregelen. De verlening van de vergunning is niet afhankelijk gesteld van toekomstige stikstofwinsten uit de Kadernota Agrifood, waardoor de vraag in welk stadium individuele gebiedsprocessen zich bevinden niet leidt tot onzekerheid over de toelaatbaarheid van onderhavige vergunning.

6 Conclusie

Op grond van het vorenstaande hebben wij de zekerheid verkregen dat de aanvraag samenhangt met het treffen van een instandhoudings- of passende maatregel als bedoeld in artikel 6, eerste en tweede lid van de Habitatrichtlijn, het overgebleven gedeelte wat niet als passende maatregel gebruikt wordt, ingezet mag worden als mitigerende maatregel en dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. De aanvraag past binnen de beleidsregels salderen in Gelderland en kan worden vergund.

7 Overige verplichtingen

U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

8 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

- Omgevingswet artikel 2.18, artikel 2.24, artikel 2.31a, artikel 4.11, artikel 4.3,
- Artikel 4.5, artikel 5.1, artikel 5.18, artikel 5.29
- Besluit activiteiten leefomgeving afdeling 11.1
- Wet stikstofreductie en natuurverbetering
- Besluit kwaliteit leefomgeving, 8.74B
- Beleidsregels salderen Gelderland

BIJLAGE 2 VOORSCHRIFTEN

U bent verplicht om zich aan de volgende voorschriften te houden:

1. Deze vergunning is uitsluitend geldig voor (medewerkers van) de vergunninghouder en voor (rechts)personen die in opdracht van de vergunninghouder handelen. De vergunninghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
2. De (rechts)personen genoemd in het vorige voorschrift zijn volledig op de hoogte van deze vergunning en de voorschriften. Zij zijn in staat en handelingsbekwaam om deze voorschriften uit te voeren.
3. Een (digitale) kopie van deze vergunning met de bijbehorende AERIUS-berekeningen zoals weergegeven in bijlage 3 moet aanwezig zijn op de plaats waar de activiteiten worden uitgevoerd. Het is verplicht om deze te tonen op verzoek van bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
4. Het project waarvoor deze vergunning is verleend en weergegeven is in bijlage 3 van dit besluit moet binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van dit besluit zijn gerealiseerd.
5. Op het bedrijf dient minimaal een voorraad/hoeveelheid zuur aanwezig te zijn om de continuïteit van de luchtwasser te waarborgen.

BIJLAGE 3 AERIUS-BEREKENINGEN

AERIUS-berekeningen

- Verschilberekening met reductieverplichting (kenmerk RqHN7r2fcP10 d.d. 23 oktober 2026)
- Beoogde situatie (kenmerk RbjZdigcFUY4 d.d. 23 oktober 2026).
- Verschilberekening voor de realisatiefase (kenmerk RmSEeXSpxszDd.d. 23 oktober 2026)